

T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

Sayı : 22346197-610/ 57 26 3
Konu : 7/15364 Sayılı Soru Önergesi

18/092017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: T.C. Başbakanlık Bakanlar Kurulu Sekreterliğine hitaben göndermiş olduğunuz 27/07/2017 tarihli ve 43452547-120.07-[7/15364]-111608 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR tarafından yazılı olarak cevaplanması isteğiyle Başbakanımız Sayın Binali YILDIRIM'a yöneltilen ve Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip edilen 7/15364 sayılı Yazılı Soru Önergesi ile ilgili cevap metni ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerine ve gereğini arz ederim.

Ömer ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 Sayfa)

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

**İstanbul Milletvekili Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR Tarafından Yöneltilen 7/15364
Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni:**

22 Haziran 1993 tarihinde yapılan Kopenhag Zirvesi'nde, Avrupa Birliği'nin genişlemesinin Merkezi Doğu Avrupa Ülkelerini kapsayacağı kabul edilmiş ve aynı zamanda adaylık için başvuruda bulunan ülkelerin tam üyeliğe kabul edilmeden önce karşılaması gereken kriterler de belirlenmiştir. Kopenhag kriterleri olarak adlandırılan bu kriterler siyasi kriterler, ekonomik kriterler ve topluluk mevzuatının benimsenmesi ve uygulanmasına yönelik kapasite olmak üzere üç grupta toplanmıştır.

Siyasi kriterler bağlamında, demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını ve azınlık haklarını güvence altına alan kurumların varlığı aranmaktadır.

Ekonomik kriterler kapsamında ise işleyen ve aynı zamanda AB içindeki rekabetçi baskılara ve diğer serbest piyasa güçlerine dayanabilecek bir serbest piyasa ekonomisinin varlığı gözetilmektedir.

Siyasi, ekonomik ve parasal birliğin hedeflerine bağlı kalmak üzere üyelik için gerekli yükümlülükleri yerine getirebilme kapasitesine sahip olmak ise son grup kapsamında gözetilen kriterdir.

16 Nisan 2017 tarihinde halkımızın iradesiyle onaylanmış olan Anayasa değişiklikleri, Kopenhag kriterleri kapsamında ülkemizin bugüne kadar sağlamış olduğu ilerlemeyi güvence altına alan, demokrasi standardımızı daha da ileri götüren bir hükümet sistemi değişikliğini içermektedir.

Üstelik, referandum % 85,43 gibi, AB ülkelerinde son dönemde gerçekleştirilen referandumlardan oldukça yüksek bir katılım oranı ile gerçekleştirilmiştir. 16 Nisan'da gerçekleşen referandum, Türkiye'nin demokrasi kültürünün ne kadar köklü olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Anayasa değişikliliğine ilişkin eleştiriler içeren 6 Temmuz tarihli Avrupa Parlamentosu'nun (AP) Türkiye İlerleme Raporu hakkında kararı, Avrupa Komisyonu tarafından 8 Kasım 2016 tarihinde yayımlanan Türkiye İlerleme Raporu'na ilişkin görüşlerinin açıklandığı ve hiçbir bağlayıcılığı olmayan, siyasi nitelikli bir karardır. Bu raporun yayımlanmış olması, sanıldığının aksine, müzakerelerin askıya alınması sonucunu doğurmamıştır. AB üyelik müzakereleri, ülkemizde yürüttüğümüz reform sürecinin belkemiğini oluşturmaktadır. AB ile müzakere sürecimiz, siyasi engellere rağmen devam etmekte olup, bu çerçevede Avrupa Komisyonu ile çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Müzakere sürecinde yeni fasılların açılmasını engelleyen tutumlar, reform irademizi bugüne kadar sekteye uğratmadığı gibi bundan sonra da uğratamayacaktır. Son 15 yılda hukuk

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

devleti, demokratikleşme, insan hakları, sivilleşme, özgürlük ve güvenlik alanlarında gerçekleştirilen reformları daha ileri seviyeye taşıyarak, elde edilen kazanımları sağlam ve kalıcı hale getirmek, önümüzdeki dönemde siyasi reform sürecimizin temelini teşkil etmektedir.

Avrupa Komisyonu'nun ülkemizdeki gelişmeleri ele alacağı "2017 Yılı İlerleme Raporu"nu önümüzdeki yılın bahar aylarında yayımlayacak olması, sadece ülkemize özel bir durum değildir ve tüm aday ülkeler için geçerlidir.

AP tarafından kabul edilen rapor ise daha önce de ifade edildiği üzere bizim için yok hükmündedir. Bir AB Kurumu tarafından yayımlanan raporların, her şeyden önce objektif ve dengeli olması beklenir. Ancak, AP'nin 15 Nisan 2015'te kabul ettiği, 1915 olaylarının 100. yılıyla ilgili tek taraflı Ermeni anlatılarına dayalı talihsiz kararına bu seneki AP Raporu'nda da atıf yapılması, raporun objektifliğini ve güvenilirliğini ciddi biçimde zedelemiştir.

Meclisten ve halk oylamasından geçmiş bir anayasa reformunu uyguladığımız takdirde müzakerelerin askıya alınmasını teklif etmenin de demokrasiyle, hukukun üstünlüğü anlayışıyla bağdaşan hiçbir yanı bulunmadığı ortadadır.

Öte yandan, Anayasa değişikliği ile birlikte getirilen hükümet sisteminin gerektirdiği doğrultuda uyum yasalarının çıkarılmasına yönelik çalışmalar Hükümetimizce sürdürülmekte olup, 2019 yılında yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçiminden önce bu değişikliklerin tamamlanması öngörülmektedir. Değişiklik önerilerimiz mümkün olan en kısa süre içinde Yüce Meclisimize sunulacaktır.

Son olarak, tutuklanmış olan milletvekilleri ve tutuklu gazeteci olduğu iddia edilen kişiler üzerinden ülkemize haksız eleştiriler yöneltilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti, hukukun üstünlüğü ilkesine dayanmaktadır. Hukukun üstünlüğü ilkesine dayanan tüm ülkelerde olduğu gibi, herhangi bir mesleğe mensup olma dokunulmazlık getirmemektedir. Tüm bireyler hukuk önünde eşittir.

Haklarında silahlı terör örgütüne üye olma, suç işlemeye tahrik ve terör örgütü propagandası yapmak gibi suçlardan dolayı soruşturma yürütülen ve tutuklanmış olan milletvekillerinin bu durumlarının sona ermesi ancak bağımsız mahkemelerce verilecek kararlar ile mümkündür.

Türkiye'nin de üyesi olduğu Avrupa Konseyi ilkeleri ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihadı çerçevesinde devletler, yetki alanları dâhilinde bulunan herkesin başta yaşam hakkı olmak üzere temel haklarını, terör eylemlerine karşı korumaya yönelik olarak tedbir almakla yükümlüdür.

Eğer Meclis çatısı altında şiddeti, siyasi araç olarak kullanan milletvekilleri varsa, bunu demokrasi, hukuk devleti ve ifade özgürlüğü adına savunmak mümkün değildir. AİHM'nin çeşitli kararlarında da herhangi bir siyasi parti mensubunun terörist saldırıları açıkça kınamaması terörizme üstü kapalı siyasi destek olarak görülmektedir.